

plass for drikkegårdsmiljø.

anlegg av en slik bane er ikke i stand til å skape forutsetninger for det nu praktisk sett den nivået planen om å få et samband med jernbaneanlegget, selv at det tekniske "spill" kan dykes allerede neste sommer. I forståt omfang blir det ikke ha 18-hulls bane, men det er muligheten å utnytte den etterhvert. Terrenget er fullstendig stort nok, men det er så stor last & laste de nødvendige 200.000 kroner i et sikt anlegg med en gang. I tilknyting til golfbanen er det meningen at Aasgården også skal få sin start- og landingsplass for private fly. Allerede nu kan mindre fly uten vanskelighet gå ned på Aasgårdens område, og med par etasjer oppbygget for formålet, skulle stedet være sikret langveisfarende golfspillende weekend-gæster.

på trappene i
mark.
nig med Midttun:
i Norge.

streift et fransk fjernsyns-senderanlegg her i Norge, men konklusjonen, dengang blev at Norge ikke egnet sig for fjernsyn. Det er ikke skjedd noe som har meddelt en forandring i dette syn og derfor heller ikke aktuelle planer om fjernsynsendinger.

— Midttun uttalte i sin tid at han ikke hadde noen tro på fjernsyn i Norge. Deler De hans opfattning?

— Det vil jeg ikke ha uttalt noe direkte om. Jeg snakket foreiden med en amerikansk ekspert som fortalte at i Amerika var fjernsynet så godt i godt gress. Jeg svarte ham at vi i Norge har så mange svarte punkter eller udekkede strok i våre ordinære radiosändningar at vi først og fremst måtte bygge ut den ordinære kringkasting.

som noen amerikanske leg-journal kan opvise, varte 89 døgn. En eldre kvinne som led av en kronisk sykdom i det ene kneet, fikk plutselig en infeksjon og det satte sig koldbrann i benet. Det blev først forsøkt å behandle tilfellet med sulfamidier men de hadde ingen virkning, og en amputasjon syntes å være den eneste utvei. På grunn av pasientens høye alder og den omstendigheten at det ville være forbundet med alvorlig fare å bruke kniven på infiserte vev, valgte man å forsøke frysningstbehandling. Alt på et tidlig tidspunkt viste forsøket så gode resultater, at frysningstbehandlingen ble fortsatt inntil infeksjonen var overvunnet og benet heilt. Ikke bare hadde han reddet livet sitt, men samtidig også hennes liv.

Eftersom denne form for snestad virker helt lokalt og lar pasienten være ved full bevissthet, kreves der etter en operasjon ingen blodoverføringer eller andre stimulerende komplikasjoner.

Eftersom denne form for snestad virker helt lokalt og lar pasienten være ved full bevissthet, kreves der etter en operasjon ingen blodoverføringer eller andre stimulerende komplikasjoner.

De som reagerer mot rettsoppgjøret og hvorfor.

AV

direkør Lorentz Vogt

folk som kommer tilbake fra rettssalen til gruppen Rødt, demokratene som er blitt statsadvokater. De gir inn og ut av engasjement. Vi vet om deres skjebne om ikke fra annet så fra rettsmønster, en gammel bekjent av politiet blev idag fremlaftet i forsvarerstolen. Denne gang blev det ovet.

— Så har vi da ganske mange mennesker — særlig ungdom — som begår en eller annen strok og den mære begrensede del av disse, som på grunn av ethedige forhold blir knepet. Overfor denne gruppe har norsk lovgivning, politi og domstol gjennom en ørekke ønske & vise den størst mulige skytsomhet ut fra den opfatning at den som en gang har spist av blikkfatets, har vanskelig for å reise sig igjen. Det er her igjennem lykkes & begrense antallet av vaneforbrytere meget sterkt. Det tjener samfundet til bedre — samtidig med at det har vært økonomisk fordelaktig. Denne humane rettspraksis har man ganske forlatt ved rettsoppgjørets.

Det er gitt at dette har måttet føre til bitterhet. Her er det forfølgelsen av de passive NS-medlemmer som virker sterkest og har de største konsekvenser. Man har gjort en rekke hederlige mennesker til forbrytere for en felles skyld.

Men selv innen de mære aktive burde der være trukket et skille. Okkupasjonstiden avdekket en mengde dårlighet. Det viste seg at mennesker, om hvem man skulle trodd bedre, nytte leiligheten til skitne handlinger. De gav vold. De forsynte sig av andres private eiendeler. De flyttet inn i beslaglagte private hus, fikk dem tildels også revirert til egen fordel osv. osv.

Det viser seg at antallet av den slags naturer har vært betydelig større enn noen ante. Men der er en ganske tallrik gruppe NS-medlemmer, bl. a. innen frontkjempernes rekke, om hvil personlige hederlighet der ikke er tvil. En forståelsesfull rettspleie vilde trukket et skille her. Det er også visse tilspill hertil i senere høgesterettsdommer.

Endelig kommer mennesker som har vært stillet på vanskelige poster, og som mener sig å ha handlet så riktig som situasjonen glorde det mulig, men som tilross herfor er forfulgt og dømt. Disse mennesker er og med rette, meget bitre. Deres bitterhet økes ved at de ikke synes at der er likhet for loven. Nærverende forfatter har søkt å trenge inn i forholdene, og det er for mig meget vanskelig å bringe overensstemmelse mellom mildheten overfor folk i de høyeste stillinger og hårdheten mot de mære underordnede. Jeg beklager ikke mildheten overfor de ledende, men hårdheten mot de små og vergeløse.

Den måte hvorpå en rekke domstoler har vært administrert, har skapt en ny krets bitre mennesker. Forholdet er følgende: Innan de fleste familiærer har den vært en eller annen som har forgått sig. Av familiens og evnenes skyld er der enkelte som uten videre klar hånd

Forts. næste side.

Tidens tanker

De godes forrederi.

Av res. kap. Alex Johnson.

Problemet idag er ikke så meget de onde menneskers ondskap, som de gode menneskers svakhet.

Det gjelder over hele linjen, fra komunismen til når vi

motarbeides, de må gjøres overflodig.

Hva hjelper det å forstå kommunismen, om man ikke motarbeider dens rot: den sociale

102020

De som reagerer mot —

av disse. Det er enkelt. Men der er andre — alment de beste — som sørger over det som er skjedd. som gjerne vil sette seg inn i hvad der er foregått for enten å få sin dom stedfestet eller helst for å finne fallmall undskyldende momenter. Disse folk, som selv har vært utpregede jæssinger, har dannet en meget stillfærdig men sikker tilhørerkrets i rettene i de siste tre år. Det er mange kvinner blandt dem. De har aldri ønsket å være kjent. De skriker ikke op. De skriver ikke i avisene. Men de spør med undren: Er det slik det foregår i en norsk rett? Og særlig i den første tid hadde de rett til å spørre. De søker ikke å undergrave, hverken retten eller rettsoppgjøret, men i deres eget sinn er tilliten til begge deler borte. Samfundet har mistet en stor gruppe mennesker som hørte til dets selvagte, fødte forsvarere.

Norsk rettspiele er også blitt noe ganske forunderlig. Bl. a. synes dommerne å savne forståelse av begrepet inhabilitet. I Oslo byrett forekom forleden følgende (referat i «Norges Handels- og Sjøfartstidende» 17. aug. 48):

«Dom. (byrettsdommer Høstad): Si mig, forstod De ikke at NS. arbeidet for tysk seier. Var De ikke i grunnen selv litt tysk-begeistret.

Tilt.: Nei — jeg kan ikke si det.

Dom.: Ikke da tyskerne kom hit til landet heller?

Tilt.: Nei.

Dom.: Ja, da husker vi andre litt bedre. Jeg bodde nemlig selv i Cort Adelersgt. og spiste i dagene etter 9. april middag i Dères restaurant. Da tyskerne kom inn, ropte de gledesstrående Hell — og fikk samme svar. Det var store dager for Dem den gangen — ikke sant?

Tiltalte blir svar skyldig her. Ja, jeg sier ikke noe om det. Også jeg blev måløs, da jeg leste referatet. Der sitter en byrettsdommer som er vidne og dommer i en person og luster sine egne inntrykk fra tiltaltes optreden. Men slik foregår det altså ved norske domstoler idag. Og hverken aktor eller forsvarer gjør innvendinger. Sov de? Intet under at respekten for retten blir borte.

Der er en annen gruppe som reagerer sterkere og sterkere, og som i det lange løp ikke kan få stille. Men når de har tatt så lenge, tør motivene ha vært noe blandede — dels en viss frykt for å bli slått

ken av høg eller vennerlig, hverken for gunst eller gave eller av annen art av vike, fra rett og rettsråder.

Disse foretakene skal oppbevares ved fylkesmannen.

Når man har fått anledning til å se alle disse kormulardommene, som er avsette de siste 3 år, må man mange ganger fristes til å tro, at dommertiden fort ble glemt, eller eksjøvet tilslade. Praktisk taft alle embedsdommere som har fått ansettelse er vel så gamle, at de i sin tid som edsvorne fullmektiger har avlagt en gammel dommeret, men selv forstyringen er jo såvidt klar i uttrykksmåten, at den ikke skulde gi grunn til tvil.

Når man så er opmerksom på, at etter loven skal dommerne først kunne felle en tiltalt, finne det bevist, at tiltalte er skyldig, så må man forferdes, når man ser, hvor dommerne meget lettvis setter inn i dommene, at de finner det bevist (sic) at tiltalte har «forstått» eller «vært klar over» eller «på det xene med», at det var krig mellom Norge og Tyskland, og på samme måte, at de var klar over, at de støttet fienden med sin handlemåte, selv om det derom ikke foreligger noe som helst annet «bevis», enn tiltaltes erklaering om at han ikke kunde forstå, at det var krig i Norge etter 11. juni 1940, og likevel at tiltalte erklaerer, at han nettop mente å gavne Norges interesser og motarbeide tyske interesser. — Intet bevis av noen art utover dette foreligger, ikke et vidne som kan uttale noe om det.

Hvis man kunde granske «hjerter og nyrer» skulle man få se meget rart. Nu ja, jeg tviler ikke på, at de i sin tid vil få sin belønning. «Vår Herres kvern maler langsomt, men sikkert.»

Norges Hølesterett reagerer også langsomt, om enn noe hurtigere som det fremgår av nedenstående dommer:

Den 23. oktober 1947 ophevet Hølesterett en dom bl. a. «fordi det domspråket ikke er tatt klart standpunkt til de subsekutive straffbarhetsvilkår» forståvidt angår enkelte av de faktorer som ansees å ha betydning. I forbindelse med Nordags overtakelse av grunnarealer Odda heter det nemlig at der er «all grunn til å gå ut fra at han har kjent til dette forhold» en uttrykksmåte som ikke gir visshet for

Protestnote

fra Åsgårdstrand til Borre,

Det er ut til at Åsgårdstrand har brukt alle diplomatiske forbindelser med nabokommunen Borre, siden Borres planer om å innlemme hele byen i bygden. I hvert fall er en protestnote til Borre formidlet gjennem fylkesmannen. Skrivelsen ble oplest i Borre herredstyre, — den vakte en del munterhet, kanskje galgenhumor.

Det heter i noten: «at de i Åsgårdstrand, hjemmehørende voksne innbyggere i et antall av 349 med sine underskrifter protesterer mot at byen innlemmes i Borre. Samtidig krever underskrifterne rett til fortsatt kommunalt selvstyre for Åsgårdstrand. Byen teller 536 innbyggere. Hersfra går barn, ungdom, farende sjøfolk og bortreiste. Etter dette må skrivelsen anses som en absolutt samstemmig protest fra hele befolkningens side.»

Åsgårdstrand nævner så de hendelser som er gjort til Sem og Borre og opplyser at arkitekt Langes reguleringsplan for Åsgårdstrand er vedtatt av bystyret.

Det heter til slutt:

«Sem kommune — på sin side — har meddelt at Sem er villig til å regulere grensen mot Åsgårdstrand ved avståelse av grunn til byen, dog med forbehold om at den grunn som Sem avstår ikke blir innlemmet i Borre. —

Ministermøtet i Stockholm.

Til det skandinaviske ministermøte i Stockholm 30. og 31. august 1948 er i statsråd opnevnt en delegasjon med følgende medlemmer:

Fra handelsdepartementet: statsråd E. Brofoss, ekspedisjonschef Chr. Brinch, ekspedisjonschef Knut Getz Wold, konsulent D. Juel.

Fra industridepartementet: statsråd L. Evensen, industridirektør E. Siaatto.

Fra utenriksdepartementet: statssekretær A. Skaug, ekspedisjonschef J. G. Ræder, samt direktør R. Semmingseh, præsidentkonsulatet, norsk representant i det felles nordiske utvalg for økonomisk samarbeld.

at retten har funnet bevis ført for positiv kunnskap. Førstvoterende var Gaarder, hvortil sluttet sig Steinersen, Bahr, Kruse-Jensen og Gretli.

SØPP er middagsmat.

Det tynnes tusenvis av kilo i Tønsbergs

Jeg blev målløs, da jeg leste referatet. Det ble et mye dommer som er vidne og dommer i en person og luster sine egne inntrykk fra tiltaltes opptreden. Men slik foregår det altså ved norske domstoler idag. Og hverken aktor eller forsvarer gjør innvendinger. Sov de? Intet under at respekten for retten blir borte.

Der er en annen gruppe som reagerer sterkere og sterker, og som i det lange løp ikke kan tle stille. Men når de har telt så lenge, tør motivene ha vært noe blandede — dels en viss frykt for å bli slått sammen med «landssvikernes» — dels av ulyst til å bli tatt til inntekt av grupper de ikke sympatiserer med. Det første hensyn er ikke bra — det annet mere forståelig, men kan ikke for bestandig være avgjørende. Det er våre eldre, ansatte dommere av den gamle skole. Det er landets første advokater og eldre praktiserende overrettsakadørene. Da høgesterettsdommer Elmar Hanssen etter å være blitt i mindretall i Høgesterett, tok sin hatt og gikk, satte det ingen store bølger, hvad der sikkert stemte med hans ønske. Men det bragte en del av våre beste jurister til å tenke. Betegnende er hvad en eldre praktiserende jurist, medlem av Norske Sakførerforenings styre, skriver til nærværende forfatter, selv om det er naturlig om han ikke ønsker sitt navn nevnt:

— Så er det et annet spørsmål, som jeg har tenkt på. Det henger sammen med dommernes stilling under «opgjøret».

Som bekjent skal alle dommene (jurister) avlegge — en gang for alle — en skriftlig dommered, som gjelder for hele livet og som beror i Justisdepartementet.

Tidligere var formularen bestemt i N.L. 1—5—1 og senere i lov om ed av 10. mai 1893 og res. av 23. jan. 1897. Etter den siste bestemmelse lyder eden:

«At jeg som dommer vil handle og dømme således, som jeg for Gud og min samvittighet kan forsøre, at jeg hverken av hat eller vennskap, hvemken for gunst eller gave eller av annen årsak vil velke fra rett og rettfærdighet, det sverger jeg, såsant hjelpe mig Gud den allmektige og allvidende».

Den nugueldende bestemmelse om dommered finnes i domstolelovens § 60, hvor bestemmes, at den skal forandres til «forskriving». Formularen er fastsatt ved res. av 16. juni 1927 og er sålydende:

«Jeg forsikrer at jeg samvittighetsfullt vil oppfylle mine plikter som dommer — at jeg vil handle og dømme således som jeg etter loven og for min samvittighet kan forsøre, og hver-

i domspremisse ikke er tatt klart standpunkt til de subjektive straffbarhetsvilkår forsøvdit angår enkelte av de faktorer som ansees å ha betydning. I forbindelse med Nordags overtakelse av grunnarealer! Odda heter det nemlig at der er «all grunn til å gå ut fra at han har kjent til dette forhold», en uttrykksmåte som ikke gir visshet for

chef J. G. Råder, samt direktør R. Semmingsen, prisdirektoratet, norsk representant i det felles nordiske utvalg for økonomisk samarbeid.

at retten har funnet bevis ført for positiv kunnskap». Førstvoterende var Gaarder, hvortil sluttet sig Steinersen, Bahr, Kruse-Jensen og Grette.

SOPP er middagsmat.

Det finnes tusenvis av kilo i Tønsbergs nærmeste skoger.

Selv om det har vært endel makkrelstørje i det sist, er middagsmaten fremdeles et problem. Kjøtt er det mikrobiisk lite av, fisk er det noe av, men middagsmaten blir uten variasjon. Det er en ting som husmødrene burde være opmerksom på i middagsnødens tid. Nemlig at det står tusenvis av kilo med middagsmat rundt i de nærmeste skogene. Nu på sensommeren har det vært både varmt og fuktig og soppen gror så det er en lyft. Uten å ta for hårt i står det sopp nok i det nærmeste områdets skoger til at hver eneste hundstand i Tønsberg kunde få flere middagsmiddager.

Om man kan ikke tenke seg en bedre avkobling fra det vanlige kav og mas enn å ta seg en tur i skogen etter sopp. Det er ikke nødvendig å kunne kjenne alle de merkeligste soppsorter. Kjenner man bare kantarelene, og er man i den lykkelige stilling at man har litt forstand på pluggsopp og fåresopp også, kan man plukke sopp uten å være redd for å sette andres liv i fare. Enhver dødelig kan lære seg disse tre soppsortene bare med å kikke på en farvelagt planasje av dem.

Når man har plukket kantarelærer stund, vil man snart få interesse for å lære andre soppsorter å kjenne og snart er man både soppentusiast og soppespert.

Mange sier at de har smakt sopp en gang, men det var ikke noe godt. Det er nok så. Dette første gangen de spiste sopp gikk de bale i tiden og tankte på hvor de spiste uten å legge merke til at den smakte godt. Når de var ferdig, begynte de å kjenne etter om de ikke ble syke, og da kom klenete de sig uret, og så kom klinikk hele soppmåltidet opp igjen. Den andre gangen man spiser sopp, vil man nesten alltid sette pris på den og ikke få den opp i tiden.

W.F. Madsen i Oslo prøvde virket som en del av soppens oppkonservator under

krigen. Da var det som kjent også kjøtnod, og enkelte ble opmerksom på de matreserver man hadde i skogen. Det ble arrangert soppturer vesentlig etter initiativ av Lotteforeningen og Turistforeningen. Ellers var frk. Johansen behjelplig overfor enhver som hadde funnet noen eksemplarer som de ikke hadde mot til å spise før en nærmere bestemmelse av arten var forden.

Det var også på tale å oprette en offentlig sopkontroll under krigen, men slik som forholdene var den gangen blev det ikke noe av.

— Har De inntrykk av at interesse for sopp er stor?

— Ikke i noen stor skala. Folk er redd. Det at det slenger noen giftige sorter i blandt er nok til å sette skred.

— Men, jeg er da god?

— Ja, vi er den god, svarer frk. Johansen begeistret.

Tønsberg Bryggeri har vært en veldig avtager av sopp før, men på grunn av vanskelighetene med å skaffe blikk til bokser vil det ikke bli tatt imot så meget år som enkelte andre år. Bryggeriet har hermetisert soppen og solgt den på det vanlige marked. Bryggeriets sopkontrollør og -mottaker gjennem mange år har vært Heen Fjeld, Sunn. Hos ham får vi opplyst at det kommer inn en del sopp om dagen. Han tar bare mot kantarelærer, fåresopp og pluggsopp. Bryggeriet skal må ha 1500 kg. Den sopp som blir mottatt i tillegg til de 1500 kiloene går til en privat forretning i Oslo.

— Hvor mye har De mottatt år?

— Det har kommet ca. 4-500 kg. Hvis ikke vi hadde hatt det sterke regnværet, hadde det sannsynligkvis kommet mye mer. Men det vil ganske sikkert komme endel også.

— Hvor kommer mesteparten fra?

— Andebu og Stokke har mange vellige leverandører. Endet kommer også fra Rumnes slett blir plukket her omkring.